

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS MAŽAS PAJAMAS
GAUNANČIOMS ŠEIMOMS (VIEINIEMS GYVENANTIEMS ASMENIMS)
Į S T A T Y M A S**

2003 m. liepos 1 d. Nr. IX-1675
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šio Įstatymo paskirtis – įvertinus mažas pajamas gaunančių šeimų (vienų gyvenančių asmenų) turtą ir pajamas, nustatyti joms (jiems) valstybės teikiamos piniginės socialinės paramos dydį ir teikimo sąlygas, gavėjų teises ir pareigas, finansavimo šaltinius.

2. Šis Įstatymas taikomas nuolatiniais Lietuvos Respublikos gyventojams, atitinkantiems šio Įstatymo 4 ir 6 straipsnių nuostatas.

3. Nuolatinis Lietuvos Respublikos gyventojas šio Įstatymo reglamentuotai piniginei socialinei paramai gauti laikomas fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvoje ir kuris Lietuvoje išbūva ištisai ar su pertraukomis ne mažiau kaip 6 mėnesius per metus.

2 straipsnis. Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) rūšys

Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) (toliau – piniginė socialinė parama) rūšys yra šios:

- 1) socialinė pašalpa;
- 2) būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam vandeniui bei nuotėkoms ir išlaidų karštam vandeniui kompensacijos (toliau – kompensacijos).

3 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. Bendrai gyvenantys asmenys – bendrai gyvenantys neįregistravę santuokos vyresni kaip 18 metų asmenys.

2. Būstas (gyvenamosios patalpos) (toliau – būstas) – vienbutis gyvenamasis namas, jo dalis, butas ar kitos gyvenamosios patalpos, tinkamos vienam asmeniui ar šeimai gyventi ir atitinkančios statybos bei specialiųjų normų (higienos, priešgaisrinės saugos ir kitus) reikalavimus.

3. Būsto naudingasis plotas – gyvenamųjų kambarių ir kitų būsto patalpų (virtuvių, sanitarinių mazgų, koridorių, įstatytų spintų, šildomų lodžijų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų) bendras grindų plotas. Į naudingąjį būsto plotą neįskaitomas balkonas, terasų, rūšių, nešildomų lodžijų grindų plotas.

4. Nedarni šeima – šeima, kurioje yra sutrikę tarpusavio santykiai ir vienas iš tėvų neatlieka vaiko priežiūros funkcijų arba netinkamai elgiasi su kitais šeimos nariais, arba (ir) abu tėvai neišsprendžia tarpusavio problemų ir į tai įtraukia vaikus, arba (ir) vienas iš tėvų ar abu tėvai nesugeba prižiūrėti vaikų ar elgiasi su jais netinkamai, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams.

5. Socialinės rizikos asmuo – vyresnis kaip 18 metų asmuo, turintis emocinių, elgesio, socialinių problemų ir dėl to esantis socialiai atskirtas - elgetaujantis, valkataujantis, skurstantis arba (ir) patyręs psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje, arba (ir) piktnaudžiaujantis alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, arba (ir) yra priklausomas nuo azartinių lošimų, arba (ir) įsitraukęs ar linkęs įsitraukti į nusikalstamą veiklą.

6. Socialinės rizikos šeima – šeima, kurioje vyrauja krizė dėl to, kad vienas ar keli šeimos nariai piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausomas nuo azartinių lošimų, arba (ir) dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos negali ar nemoka prižiūrėti vaikų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams.

7. Šeima – sutuoktiniai arba bendrai gyvenantys asmenys, taip pat susituokęs asmuo, su kuriuo teismo sprendimu dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium yra likę gyventi jų vaikai, arba vienas iš tėvų, jų vaikai ir įvaikiai iki 18 metų. Į šeimos sudėtį taip pat įskaitomi nedirbantys mokymo įstaigų dieninių skyrių nesusituokę ir su kitu asmeniu bendrai negyvenantys moksleiviai bei studentai nuo 18 iki 24 metų. Į globėjų (rūpintojų) šeimų sudėtį vaikai, kuriems įstatymo tvarka yra nustatyta globa ar rūpyba, neįskaitomi.

8. Šeimos (vieno gyvenančio asmens) turto vertės normatyvas – šio Įstatymo 11 straipsnyje nustatyta turto vertė, kurios neviršijusi šeima (vienas gyvenantis asmuo) turi teisę į piniginę socialinę paramą.

9. Valstybės remiamos pajamos šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) – Gyventojų pajamų garantijų įstatymo nustatyta tvarka tvirtinamas valstybės remiamų pajamų dydis, padaugintas iš šeimos narių skaičiaus.

10. Vienas gyvenantis asmuo – vienas gyvenantis vyresnis kaip 18 metų nesusituokęs asmuo, taip pat susituokęs, tačiau teismo sprendimu gyvenantis skyrium ir neturintis vaikų asmuo arba susituokęs turintis vaikų asmuo, su kuriuo sutuoktiniu teismo sprendimu yra likę gyventi jų vaikai, bei nesusituokusios nėščios moterys iki 18 metų, kol joms iki gimdymo yra likę ne daugiau kaip 70 kalendorinių dienų (suėjus 28 nėštumo savaitėms ir daugiau). Vienu gyvenančiu asmeniu nelaikomi nedirbantys mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviai ir studentai iki 24 metų.

ANTRASIS SKIRSNIS SOCIALINĖ PAŠALPA

4 straipsnis. Šeimų (vienų gyvenančių asmenų) teisė į socialinę pašalpą

1. Šeimos (vienų gyvenantys asmenys) turi teisę į socialinę pašalpą, jeigu jos (jie) atitinka šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas sąlygas ir kiekvienas šeimos narys (vienas gyvenantis asmuo) atitinka bent vieną iš 3, 4 ar 5 punktuose nurodytų sąlygų:

1) turimo turto, nurodyto šio Įstatymo 9 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo, nustatyto pagal šio Įstatymo 11 straipsnį;

2) vidutinės 3 praėjusių iki kreipimosi dėl pašalpos skyrimo mėnesių šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos yra mažesnės už valstybės remiamas pajamas šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui);

3) dirbantys vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo) dirba ir per 3 mėnesių laikotarpį, už kurį pajamas reikia apskaičiuoti, dirbo ne mažiau kaip du trečdalius darbo laiko trukmės, nustatytos Darbo kodekso 144 straipsnio 1 dalyje arba 145 straipsnyje, arba dirba ne visą darbo laiką Darbo kodekso 146 straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nustatytais atvejais, o jiems apskaičiuojama darbo užmokesčio ne mažiau už minimalią mėnesinę algą arba minimalų valandinį atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui. Jeigu asmeniui per 3 mėnesių laikotarpį iki kreipimosi dėl socialinės pašalpos suteikiamos antrą kartą per metus neapmokamos atostogos arba nustatoma, kad darbuotojas antrą kartą per metus neatvyko į darbą ir dėl to jam nebuvo mokamas darbo užmokestis ar socialinio draudimo išmokos, socialinė pašalpa neskiriama;

4) vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo) ir vaikai nuo 16 iki 18 metų nedirba dėl vienos iš šių priežasčių: mokosi mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose, kol jiems sukaks 24 metai; yra įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus; yra I ar II grupės invalidai (invalidas); yra bedarbiai (bedarbis), gaunantys bedarbio pašalpą, mokymosi laikotarpiu – mokymosi pašalpą; yra asmenys (asmuo), ne mažiau kaip 6 mėnesius užsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje kaip ieškantys darbo; yra asmenys (asmuo), kuriems iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne daugiau kaip 2 metai, užsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje ir

gaunantys bedarbio pašalpą; vienas iš šeimos narių slaugo savo vaiką (globotinį ar rūpintinį), tėvą, motiną, sutuoktinį, seserį, brolių, senelius, kuriems nuolatinės slaugos būtinumas nustatytas teisės aktų nustatyta tvarka; ne trumpiau kaip vieną mėnesį gydomi sveikatos priežiūros įstaigos stacionare; moteris yra nėščia ir iki gimdymo yra likę ne daugiau kaip 70 kalendorinių dienų (suėjus 28 nėštumo savaitėms ir daugiau);

5) motina arba tėvas (globėja ar rūpintoja arba globėjas ar rūpintojas) augina namuose: vaiką iki 3 metų, nelankantį ikimokyklinės vaikų ugdymo įstaigos; bent vieną nelankantį ikimokyklinės ugdymo įstaigos arba mokyklos vaiką iki 8 metų, kai šeima turi 3 ir daugiau vaikų iki 14 metų ir kai vaikai yra tinkamai prižiūrimi; ikimokyklinio amžiaus vaiką, bet ne vyresnį kaip 8 metų, nelankantį ikimokyklinės ugdymo įstaigos pagal gydytojų rekomendaciją arba dėl to, kad gyvenamojoje vietovėje nėra ikimokyklinės ugdymo įstaigos ar vietų joje.

2. Nutraukusių santuoką arba gyvenančių skyrium sutuoktinių, auginančių vaiką (vaikus) iki 18 metų, šeimoms, atitinkančioms šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 3, 4 ar 5 punktuose nurodytų sąlygų, socialinė pašalpa skiriama, jeigu jie yra sudarę teismo patvirtintą vaiko (vaikų) išlaikymo sutartį arba jei vaiko (vaikų) išlaikymą yra priteisęs teismas.

3. Nesusituokusių asmenų, kurie vieni augina vaikus iki 18 metų, šeimoms, atitinkančioms šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 3, 4 ar 5 punktuose nurodytų sąlygų, socialinė pašalpa skiriama, jeigu jų vaikui (vaikams) yra pripažinta arba nustatyta tėvystė ir teismas yra priteisęs išlaikymą vaikui (vaikams), išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka nėra galimybės nustatyti vaiko tėvo (motinos) tapatybės arba teismas negali tėvui (motinai) priteisti vaiko išlaikymo. Socialinė pašalpa šeimai skiriama tėvystės nustatymo bylos nagrinėjimo teisme metu.

4. Likviduojamų įmonių statusą turinčių individualių (personalinių) įmonių savininkams socialinė pašalpa skiriama, jei jie atitinka šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 3, 4 arba 5 punktuose nurodytų sąlygų.

5 straipsnis. Socialinės pašalpos dydis

Socialinė pašalpa, teikiama šio Įstatymo 4 straipsnyje nurodytoms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims), sudaro 90 procentų skirtumo tarp valstybės remiamų pajamų šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) ir vidutinių šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų per mėnesį.

TREČIASIS SKIRSNIS KOMPENSACIJOS

6 straipsnis. Šeimų (vienų gyvenančių asmenų) teisė į kompensacijas

1. Šeimos (vieni gyvenantys asmenys) turi teisę į kompensacijas, jeigu atitinka šios dalies 1–4 punktuose nurodytas sąlygas ir kiekvienas šeimos narys (vienas gyvenantis asmuo) atitinka bent vieną iš 5, 6 ar 7 punktuose nurodytų sąlygų:

1) nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio Įstatymo 9 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo, nustatyto vadovaujantis šio Įstatymo 11 straipsniu;

2) išlaidos už būsto naudingojo ploto, bet ne didesnės už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, šildymą, atsižvelgiant į energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už normatyvą, viršija 25 procentus skirtumo tarp šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų ir 90 procentų valstybės remiamų pajamų šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) dydžio;

3) išlaidos už faktinį šalto vandens bei nuotėkų kiekį, bet ne didesnę už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, viršija 2 procentus šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų;

4) išlaidos už faktinį karšto vandens kiekį, bet ne didesnę už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, viršija 5 procentus šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų;

5) dirbantys vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo) dirba ir per 3 mėnesių laikotarpį, už kurį pajamas reikia apskaičiuoti, dirbo ne mažiau kaip du trečdalius darbo laiko trukmės, nustatytos Darbo kodekso 144 straipsnio 1 dalyje arba 145 straipsnyje, arba dirba ne visą darbo laiką Darbo kodekso 146 straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nustatytais atvejais, o jiems

apskaičiuojama darbo užmokesčio ne mažiau už minimalią mėnesinę algą arba minimalų valandinį atlygį proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui. Jeigu asmeniui per 3 mėnesių laikotarpį iki kreipimosi dėl kompensacijų suteikiamos antrą kartą per metus neapmokamos atostogos arba nustatoma, kad darbuotojas antrą kartą per metus neatvyko į darbą ir dėl to jam nebuvo mokamas darbo užmokestis ar socialinio draudimo išmokos, kompensacijos neskiriamos;

6) vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo) ir vaikai nuo 16 iki 18 metų nedirba dėl vienos iš šių priežasčių: mokosi mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose, kol jiems sukaks 24 metai; yra įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus; yra I ar II grupės invalidai (invalidas); yra bedarbiai (bedarbis), gaunantys bedarbio pašalpą, mokymosi laikotarpiu – mokymosi pašalpą; yra asmenys (asmuo), ne mažiau kaip 6 mėnesius užsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje kaip ieškantys darbo; yra asmenys (asmuo), kuriems iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne daugiau kaip 2 metai, užsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje ir gaunantys bedarbio pašalpą; vienas iš šeimos narių slaugo savo vaiką (globotinį ar rūpintinį), tėvą, motiną, sutuoktinį, seserį, brolių, senelius, kuriems nuolatinės slaugos būtinumas nustatytas teisės aktų nustatyta tvarka; ne trumpiau kaip vieną mėnesį gydomi sveikatos priežiūros įstaigos stacionare; moteris yra nėščia ir iki gimdymo yra likę ne daugiau kaip 70 kalendorinių dienų (suėjus 28 nėštumo savaitėms ir daugiau);

7) motina arba tėvas (globėja ar rūpintoja arba globėjas ar rūpintojas) augina namuose: vaiką iki 3 metų, nelankantį ikimokyklinės vaikų ugdymo įstaigos; bent vieną nelankantį ikimokyklinės ugdymo įstaigos arba mokyklos vaiką iki 8 metų, kai šeima turi 3 ir daugiau vaikų iki 14 metų ir kai vaikai yra tinkamai prižiūrimi; ikimokyklinio amžiaus vaiką, bet ne vyresnį kaip 8 metų, nelankantį ikimokyklinės ugdymo įstaigos pagal gydytojų rekomendaciją arba dėl to, kad gyvenamojoje vietovėje nėra ikimokyklinės ugdymo įstaigos ar vietų joje.

2. Nutraukusių santuoką arba gyvenančių skyrium sutuoktinių, auginančių vaikus iki 18 metų, šeimoms, atitinkančioms šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 5, 6 ar 7 punktuose nurodytų sąlygų, kompensacijos skiriamos, jeigu jie yra sudarę teismo patvirtintą vaiko (vaikų) išlaikymo sutartį arba jei vaiko (vaikų) išlaikymą yra priteisęs teismas.

3. Nesusituokusių asmenų, kurie vieni augina vaikus iki 18 metų, šeimoms, atitinkančioms šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 5, 6 ar 7 punktuose nurodytų sąlygų, kompensacijos skiriamos, jeigu jų vaikui (vaikams) yra pripažinta arba nustatyta tėvystė ir teismas yra priteisęs išlaikymą vaikui (vaikams), išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka nėra galimybės nustatyti vaiko tėvo (motinos) tapatybės arba teismas negali tėvui (motinai) priteisti vaiko išlaikymo. Kompensacijos šeimai skiriamos tėvystės nustatymo bylos nagrinėjimo teisme metu.

4. Likviduojamų įmonių statusą turinčių individualių (personalinių) įmonių savininkams kompensacijos skiriamos, jei jie atitinka šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytas sąlygas ir bent vieną iš 5, 6 ar 7 punktuose nurodytų sąlygų.

7 straipsnis. Normatyvai kompensacijoms apskaičiuoti

1. Kompensacijoms apskaičiuoti taikomi šie normatyvai:

1) būsto naudingojo ploto normatyvas: vienam iš būste gyvenančių šeimos narių (vienam gyvenančiam asmeniui) – 38 kvadratiniai metrai, kiekvienam kitam šeimos nariui – 12 kvadratinį metrų. Šie plotai nustatomi pagal kadastrinių matavimų duomenis;

2) karšto vandens – 1 kubinis metras vienam šeimos nariui (vienam gyvenančiam asmeniui) per mėnesį;

3) šalto vandens ir nuotėkų – 2 kubiniai metrai vienam šeimos nariui (vienam gyvenančiam asmeniui) per mėnesį.

2. Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvus būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

8 straipsnis. Kompensacijų dydis

1. Mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vienam gyvenančiam asmeniui) kompensuojama:

1) šildymo sezono metu – išlaidų už būsto naudingojo ploto, bet ne didesnio už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, šildymą, atsižvelgiant į energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už normatyvą, dalis, viršijanti 25 procentus skirtumo tarp šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų ir 90 procentų valstybės remiamų pajamų šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) dydžio;

2) išlaidų už faktinį šalto vandens bei nuotėkų kiekį, bet ne didesnę už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, dalis, viršijanti 2 procentus šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų;

3) išlaidų už faktiniam karšto vandens kiekiui, bet ne didesniai už šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytą normatyvą, paruošti energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už nustatytą normatyvą, pridėjus išlaidas už šalto vandens sąnaudas karštam vandeniui ruošti, dalis, viršijanti 5 procentus šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų.

2. Jeigu daugiabučio namo savininkų bendrija yra pasinaudojusi valstybės teikiamais tiksliniais kreditais šilumos taupymo priemonėms įgyvendinti, būsto šildymo išlaidų kompensacija skaičiuojama taikant energijos ar kuro sąnaudų normatyvą, iki bus visiškai išmokėtas tikslinis kreditas.

3. Kai šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos sudaro ne daugiau kaip 90 procentų valstybės remiamų pajamų šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) dydžio, skiriama būsto šildymo išlaidų kompensacija yra lygi faktinėms išlaidoms už būsto naudingojo ploto, bet ne didesnio už normatyvą, šildymą, atsižvelgiant į energijos ar kuro sąnaudas, bet ne didesnes už normatyvą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TURTO VERTĖS NORMATYVO PINIGINEI SOCIALINEI PARAMAI GAUTI

NUSTATYMAS

9 straipsnis. Šeimos (vieno gyvenančio asmens) turtas

Skiriant piniginę socialinę paramą, į šeimos (vieno gyvenančio asmens) turtą įskaitomas šis šeimos narių (vieno gyvenančio asmens) nuosavybės teise turimas turtas:

- 1) statiniai;
- 2) privalomos registruoti transporto priemonės;
- 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika;
- 4) žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių);
- 5) gyvuliai, paukščiai, žvėreliai, bičių šeimos, kurių bendra vertė viršija 30 valstybės remiamų pajamų dydžių;
- 6) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai, pajai;
- 7) meno kūriniai ir juvelyriniai dirbiniai, kurių bendra vertė viršija 15 valstybės remiamų pajamų dydžių;
- 8) piniginės lėšos, turimos bankuose bei kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose;
- 9) gautos (negrąžintos) paskolos;
- 10) kitiems asmenims paskolintos (negrąžintos) piniginės lėšos;
- 11) per deklaruojamąjį laikotarpį padovanotas kitam asmeniui turtas;
- 12) per deklaruojamąjį laikotarpį įgytas kitas turtas, kurio bendra vertė viršija 30 valstybės remiamų pajamų dydžių (buitinė technika, baldai, drabužiai ir kita).

10 straipsnis. Nekilnojamojo turto normatyvai

1. Būsto normatyvas yra 50 kvadratinų metrų būsto naudingojo ploto vienam iš jame gyvenančių šeimos narių (vienam gyvenančiam asmeniui), pridėdant po 15 kvadratinų metrų kiekvienam kartu gyvenančiam šeimos nariui.

2. Žemės sklypo normatyvas šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui), atsižvelgiant į turimos žemės rūšį, yra:

- 1) namų valdos žemės sklypo ploto: miestuose – 6 arai, miesteliuose ir kaimuose – 25 arai;

2) žemės ūkio paskirties žemės sklypo iki 1 hektaro (įskaitant jame esančią namų valdos žemę) ploto: miestuose – 6 arai, miesteliuose ir kaimuose – 25 arai;

3) didesnio kaip 1 hektaro žemės ūkio paskirties žemės sklypo, žemės sklypo, kurį sudaro tik vandens telkinys, bei miškų ūkio paskirties žemės sklypo – 3,5 hektaro. Jeigu šeimos (vieno gyvenančio asmens) turimi žemės sklypai yra ne tos pačios paskirties, nustatant žemės sklypo normatyvą imamas vienos paskirties, didžiausios vertės žemės sklypas;

4) šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui), neturinčiai šios dalies 1–3 punktuose nurodyto žemės sklypo, taikomas šios dalies 2 punkte nustatytas žemės sklypo normatyvas.

11 straipsnis. Turto vertės normatyvo nustatymas

1. Šio Įstatymo 10 straipsnyje nurodytas kiekvieno tipo nekilnojamojo turto vertės normatyvas nustatomas tam tikro nekilnojamojo turto normatyvą dauginant iš to turto vidutinės rinkos vertės.

2. Šio Įstatymo 10 straipsnyje nurodytam kiekvienam nekilnojamojo turto tipui vidutinę rinkos vertę tvirtina pagal savivaldybes (be savivaldybių centrų) ir kasmet iki gegužės 1 dienos patikslina Komisija privalomam registruoti turtui įvertinti.

3. Nustatant nekilnojamojo turto vertės normatyvą šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui), įskaitoma šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto būsto vertė ir vieno iš 10 straipsnio 2 dalyje nurodytų žemės sklypų vertė.

4. Kilnojamojo turto, piniginių lėšų, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvas yra 30 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam sutuoktiniui arba kartu gyvenančiam bendro ūkio siejamam nesusituokusiam asmeniui, arba vieninteliam iš tėvų (vienam gyvenančiam asmeniui) per metus.

5. Turto vertės normatyvas šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) nustatomas susumuojant šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyto turto vertės normatyvus.

PENKTASIS SKIRSNIS

ŠEIMOS (VIENO GYVENANČIO ASMENS) PAJAMŲ PINIGINEI SOCIALINEI PARAMAI GAUTI APSKAIČIAVIMAS

12 straipsnis. Šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos

1. Skiriant piniginę socialinę paramą, į šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamas įskaitomos šios šeimos narių (vieno gyvenančio asmens) gaunamos pajamos:

- 1) su darbo santykiais susijusios pajamos;
- 2) autorinis atlyginimas;
- 3) pensijos;
- 4) dividendai;
- 5) palūkanos;
- 6) individualios (personalinės) įmonės savininko pajamos, gautos iš šios įmonės apmokestinto pelno;
- 7) pajamos iš žemės ūkio veiklos;
- 8) išmokos žemės ūkio veiklai;
- 9) piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai);
- 10) stipendijos;
- 11) socialinio pobūdžio pajamos, išskyrus vienkartinės pašalpas ir kompensacijas, transporto bei specialių lengvųjų automobilių įsigijimo, jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas invalidams, kompensacijas diabetikams, donorams ir slaugos pašalpą visiškos negalios invalidams, draudimo išmokas, mokamus alimentus. Skiriant šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) socialinę pašalpą, į šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamas neįskaitoma gauta socialinė pašalpa bei šiuo Įstatymu nustatytos kompensacijos;
- 12) išeitinė pašalpa arba kompensacija, išmokama, kai darbo sutartis nutraukiama;
- 13) išeitinė išmoka arba kompensacija atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui;

14) ligos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpa;
 15) turtinės ar neturtinės žalos atlyginimas (iš jų vienkartinė netekto darbingumo kompensacija);

16) labdara pinigineis lėšomis, kurios bendra suma viršija 4 valstybės remiamų pajamų dydžius;

17) gautos dovanų piniginių lėšos;

18) paveldėtos piniginių lėšos;

19) užsienyje ar iš užsienio valstybės gautos piniginių lėšos;

20) valstybės kompensacija už visuomenės poreikiams paimtą turtą;

21) turto pardavimo pajamos;

22) turto nuomos pajamos;

23) loterijų ar kitų žaidimų laimėjimai, prizai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos imamos išskaičius gyventojų pajamų mokestį ir valstybinio socialinio draudimo įmokas.

3. Apskaičiuotas darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės ir užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, vietoj pensijų mokamos kompensacijos, stipendijos, kas mėnesį gaunamos pašalpos, ligos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, už kuriuos jos gautos.

4. Vienkartinės išmokos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, per kuriuos jos buvo išmokėtos.

5. Kai teismas vaikui (vaikams) išlaikyti vienam iš tėvų priteisia konkrečią pinigų sumą, vidutinis vaikui išlaikyti skirtas per mėnesį dydis apskaičiuojamas šią pinigų sumą padalijus iš mėnesių, likusių, iki vaikui (vaikams) sukaks 18 metų, skaičiaus.

6. Kai vaikui (vaikams) išlaikyti priteisiamas tam tikras turtas, į šeimos pajamas įskaitomos iš turto naudojimo (nuomos) gaunamos pajamos. Šias pajamas pareiškėjas pats nurodo prašyme-paraiškoje.

7. Pajamos iš žemės ūkio veiklos nustatomos pagal šios veiklos apskaitos dokumentus. Jeigu tokių dokumentų nėra, vidutinės mėnesio pajamos apskaičiuojamos taikant Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus žemės ūkio veiklos pajamų, įvertintų pagal sąlygines išlaidas, normatyvus. Nesant galimybės nustatyti pajamų pagal šiuos normatyvus, vidutinės mėnesio pajamos apskaičiuojamos taikant Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą pajamų normą hektarui žemės ūkio naudmenų.

13 straipsnis. Pajamų socialinei pašalpai gauti apskaičiavimas

1. Vidutinės šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos per mėnesį apskaičiuojamos imant iki kreipimosi praėjusių 3 mėnesių pajamas, nurodytas šio Įstatymo 12 straipsnyje.

2. Tuo atveju, kai kreipimosi dėl socialinės pašalpos mėnesį bent vieno šeimos nario (vieno gyvenančio asmens) pajamų šaltinis, palyginti su praėjusiais 3 mėnesiais, pasikeitė, nustatant vidutinės šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamas imamos visų šeimos narių (vieno gyvenančio asmens) kreipimosi mėnesį gautos pajamos.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka netaikoma, jei per 3 mėnesių laikotarpį iki kreipimosi dėl socialinės pašalpos yra gauta vienkartinė išmokų (premija, vienkartinė netekto darbingumo kompensacija, išeitinė pašalpa arba kompensacija, išmokėta nutraukus darbo sutartį, išeitinė išmoka arba kompensacija atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui, honoraras, piniginis laimėjimas ir kitos).

4. Socialinė pašalpa šeimos nariui (vienam gyvenančiam asmeniui) neskiriama, o kai socialinė pašalpa skiriama kitiems šeimos nariams, jam tenkanti pajamų dalis iš bendrų šeimos pajamų atimama, jeigu jis:

1) nuolat arba darbo dienomis gyvena (aprūpintas nakvyne ir maistu) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje;

2) neturi leidimo nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

5. Socialinė pašalpa šeimos nariui (vienam gyvenančiam asmeniui) neskiriama ir jo pajamos neįskaitomos į šeimos pajamas, jeigu jis:

- 1) yra moksleivis ar studentas iki 24 metų ir gyvena kitoje valstybėje bei mokosi tos valstybės mokymo įstaigos dieniniame skyriuje;
- 2) atlieka privalomąją pradinę karo tarnybą.

14 straipsnis. Pajamų kompensacijai gauti apskaičiavimas

1. Kompensacijos apskaičiuojamos pagal šeimos (vieno gyvenančio asmens) vidutinių mėnesio pajamų dalį, tenkančią būstą, kaip gyvenamąją vietą, deklaravusiems šeimos nariams (vienam gyvenančiam asmeniui).
2. Vidutinės šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos per mėnesį apskaičiuojamos pagal 3 mėnesių, praėjusių iki laikotarpio, nuo kurio šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) skiriamos kompensacijos, pajamas, nurodytas šio Įstatymo 12 straipsnyje.
3. Jeigu viename būste gyvena daugiau kaip viena šeima ir šios šeimos atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygėlę), bendros būstą, kaip gyvenamąją vietą, deklaravusių šeimos narių (vienų gyvenančių asmenų) pajamos apskaičiuojamos sumuojant kiekvienos šeimos būstą, kaip gyvenamąją vietą, deklaravusiems šeimos nariams (vieniems gyvenantiems asmenims) tenkančią vidutinių šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamų per mėnesį dalį, prieš tai atėmus 90 procentų jiems (jam) tenkančių valstybės remiamų pajamų dydžio. Jeigu viena iš būste gyvenančių šeimų (vienų gyvenančių asmenų) neturi teisės į kompensacijas, kompensacijos neskiriamos nė vienai iš kartu gyvenančių šeimų (vienų gyvenančių asmenų).
4. Socialinę pašalpą gaunančiai šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) skaičiuojant kompensacijas imamos pajamos, kurios socialinei pašalpai gauti paskutinį kartą buvo nurodytos iki to mėnesio, nuo kurio skiriamos kompensacijos. Į šias pajamas taip pat įskaitomas paskutinį kartą paskirtos socialinės pašalpos dydis.
5. Jeigu tą mėnesį, nuo kurio skiriamos kompensacijos, bent vieno šeimos nario (vieno gyvenančio asmens) pajamų šaltinis, palyginti su 3 praėjusiais mėnesiais, pasikeitė, imamos šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos to mėnesio, nuo kurio skiriamos kompensacijos.
6. Šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka netaikoma, kai per 3 mėnesių laikotarpį iki mėnesio, nuo kurio skiriamos kompensacijos, yra gauta vienkartinį išmokų (premija, vienkartinė netekto darbingumo kompensacija, išeitinė pašalpa arba kompensacija, išmokėta nutraukus darbo sutartį, išeitinė išmoka arba kompensacija atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui, honoraras, piniginis laimėjimas ir kitos).
7. Apskaičiuojant šeimos pajamas kompensacijai gauti, šeimos nariui tenkanti pajamų dalis iš bendrų šeimos pajamų atimama, jeigu jis:
 - 1) nuolat arba darbo dienomis gyvena (aprūpintas nakvyne ir maistu) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje;
 - 2) neturi leidimo nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.
8. Kompensacijos šeimos nariui (vienam gyvenančiam asmeniui) neskiriamos ir jo pajamos neįskaitomos į šeimos pajamas, jeigu jis:
 - 1) yra moksleivis ar studentas iki 24 metų ir gyvena kitoje valstybėje bei mokosi tos valstybės mokymo įstaigos dieniniame skyriuje;
 - 2) atlieka privalomąją pradinę karo tarnybą.
9. Jeigu name, kuris šildomas gamtinėmis dujomis, yra vienas dujų apskaitos prietaisas, o būstai priklauso kelioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims), kompensacija skaičiuojama atskirai šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims), gyvenančioms atskiruose būstuose.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS ADMINISTRAVIMAS

15 straipsnis. Piniginę socialinę paramą administruojanti institucija

Piniginę socialinę paramą administruoja šeimos (vieno gyvenančio asmens) deklaruojamos gyvenamosios vietos savivaldybė.

16 straipsnis. Kreipimasis dėl piniginės socialinės paramos

1. Kreipdamasi dėl piniginės socialinės paramos, šeima (vienas gyvenantis asmuo) užpildo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą prašymą-paraišką, joje nurodo duomenis apie šeimą, jos narių veiklos pobūdį, turimą turtą ir šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6–12 punktuose nurodyto turto vertę, gaunamas pajamas bei kitą piniginei socialinei paramai gauti būtiną informaciją. Prie prašymo-paraiškos pridedamos šeimos narių (vieno gyvenančio asmens) pažymos apie šio Įstatymo 12 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius iki kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos mėnesius. Visų prašyme-paraiškoje surašytų duomenų teisingumą savo parašais patvirtina abu sutuoktiniai ar kartu gyvenantys bendro ūkio siejami nesusituokę asmenys ir šeimos susitarimu nurodomas piniginės socialinės paramos gavėjas. Savivaldybė turi teisę skirti piniginę socialinę paramą ir tuo atveju, kai prašymą pasirašo tik vienas iš sutuoktinių, nurodęs priežastį, dėl kurios kitas sutuoktinis negali pasirašyti.

2. Duomenis apie turimą turtą, nurodytą šio Įstatymo 9 straipsnyje, bei tai patvirtinančius dokumentus šeima (vienas gyvenantis asmuo) pateikia vieną kartą per metus už praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos. Jeigu dėl piniginės socialinės paramos šeima (vienas gyvenantis asmuo) kreipiasi pakartotinai, ji (jis) turi pranešti savivaldybei apie turto pasikeitimus po laikotarpio, už kurį turtas buvo deklaruotas.

3. Savivaldybė pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengtą metodiką nustato šeimos (vieno gyvenančio asmens) turto, nurodyto šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, vertę, o remdamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis – šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyto turto vertę.

4. Savivaldybė surenka kitų valstybės ir savivaldybių įmonių, institucijų, įstaigų ir organizacijų duomenų bazėje turimą informaciją apie šeimas (vienus gyvenančius asmenis), kurios kreipiasi dėl piniginės socialinės paramos. Kitus reikalingus dokumentus, patvirtinančius prašyme-paraiškoje nurodytus duomenis, kurių savivaldybei nėra galimybės tiesiogiai gauti iš įmonių, institucijų, įstaigų ir organizacijų, pateikia šeima (vienas gyvenantis asmuo) per 1 mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo savivaldybei dienos.

17 straipsnis. Piniginės socialinės paramos skyrimas ir mokėjimas

1. Socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo mėnesio, kurį šeima (vienas gyvenantis asmuo) pateikė prašymą-paraišką, pirmos dienos.

2. Pasibaigus paskirtos socialinės pašalpos mokėjimo laikui, dėl tolesnio socialinės pašalpos skyrimo šeima (vienas gyvenantis asmuo) per 3 mėnesius gali kreiptis su prašymu-paraiška ir naujais dokumentais su duomenimis apie šeimos narius ir šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamas. Tuo atveju pašalpa skiriama nuo kito po pašalpos mokėjimo pabaigos mėnesio. Jeigu pakartotinai dėl socialinės pašalpos kreipiamasi vėliau kaip po 3 mėnesių nuo anksčiau paskirtos pašalpos mokėjimo pabaigos, socialinė pašalpa skiriama ir mokama pradedant tuo mėnesiu, kurį kreiptasi.

3. Kompensacijos skiriamos 3 mėnesiams nuo mėnesio, kurį šeima (vienas gyvenantis asmuo) įgijo teisę į kompensacijas, pirmos dienos, tačiau ne daugiau kaip už 2 praėjusius iki kreipimosi mėnesius.

4. Priklausančią socialinę pašalpą ar kompensacijas savivaldybė gali skirti ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu nesikeičia šeimos sudėtis ir šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos.

5. Priklausančią socialinę pašalpą ar kompensacijas savivaldybė gali skirti trumpesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu yra žinomos priežastys, dėl kurių šeima (vienas gyvenantis asmuo) per šį laikotarpį netenka teisės į šią paramą.

6. Jei piniginė socialinė parama šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) nepriklauso, savivaldybės sprendimo kopija per 1 mėnesį nuo visų dokumentų, kurių reikia piniginei socialinei paramai skirti, pateikimo išsiunčiama pareiškėjui.

18 straipsnis. Piniginės socialinės paramos teikimas

1. Socialinė pašalpa teikiama vienu iš šių būdų:

- 1) piniginėmis lėšomis;
- 2) paslaugomis (perkant maistą ir kitas reikalingas prekes, organizuojant suaugusiųjų bei vaikų maitinimą ir kita).
2. Šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) pakeitus deklaruotą gyvenamąją vietą, piniginės socialinės paramos teikimas ankstesnėje savivaldybėje nutraukiamas, išmokėjus ją už tą mėnesį, kurį ją gavusi šeima (vienas gyvenantis asmuo) pakeitė deklaruotą gyvenamąją vietą. Šeima (vienas gyvenantis asmuo) nustatyta tvarka nuo kito mėnesio kreipiasi į naujai deklaruojamos gyvenamosios vietos savivaldybę, o ši piniginę socialinę paramą teikia nustatyta tvarka, bet ne anksčiau negu nuo kito mėnesio po to, kai šeimos (vieno gyvenančio asmens) deklaruojama gyvenamoji vieta buvo pakeista.
3. Paskirta, bet laiku neatsiimta socialinė pašalpa išmokama, jeigu dėl jos buvo kreiptasi ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo paskutinio mėnesio, už kurį pašalpa priklausė.
4. Kompensacijos teikiamos savivaldybių nustatyta tvarka vienu iš šių būdų:
 - 1) piniginėmis lėšomis;
 - 2) apskaičiuotų kompensacijų suma pervedama į energetines ir komunalines paslaugas tiekiančių įmonių atsiskaitomąsias sąskaitas bankuose.
5. Jeigu per laikotarpį, kurį šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) teikiama piniginė socialinė parama, šeima (vienas gyvenantis asmuo) prarado teisę į piniginę socialinę paramą arba buvo nustatyta, kad šeima (vienas gyvenantis asmuo) yra pateikusi neteisingus duomenis apie turtą, gaunamas pajamas, šeimos narius ar kitą informaciją, reikalingą socialinei paramai skirti, piniginė socialinė parama nuo kito mėnesio nebeteikiama. Jeigu pasikeitus aplinkybėms piniginė socialinė parama šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) priklauso, tačiau pasikeitė jos dydis, nuo kito mėnesio ji skiriama iš naujo. Tokiu atveju piniginė socialinė parama apskaičiuojama pagal šeimos tą mėnesį gautas pajamas.
6. Socialinė pašalpa išmokama ir kompensacijos teikiamos už praėjusį mėnesį savivaldybės nustatyta tvarka.
7. Jeigu šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui) apskaičiuota socialinė pašalpa yra mažesnė kaip 5 litai, ji nemokama.

19 straipsnis. Savivaldybės teisės administruojant piniginę socialinę paramą

Savivaldybės, administruodamos piniginę socialinę paramą, turi teisę:

- 1) darbingus nedirbančius socialinės paramos gavėjus, nedalyvaujančius aktyviose darbo rinkos politikos priemonėse, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pasitelkti visuomenei naudingiems darbams atlikti;
- 2) socialinės rizikos šeimoms (asmenims) ir nedarnioms šeimoms socialinę paramą teikti socialinėmis paslaugomis, vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymu;
- 3) socialinę pašalpą šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) skirti paslaugomis, kai šeima (vienas gyvenantis asmuo) neatitinka šio Įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalių reikalavimų ar nevykdo šio Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte ir 2 dalyje nustatytų pareigų ir kai neturi galimybės deklaruoti savo gyvenamosios vietos (būsto savininkas nesutinka, kad šeima (vienas gyvenantis asmuo) deklaruotų savo gyvenamąją vietą jam priklausančiame būste arba nėra galimybės nurodyti gyvenamosios vietos adreso);
- 4) papildomai apklausti asmenis, kurie kreipiasi dėl piniginės socialinės paramos ar gauna šią paramą, tikrinti jų pateiktus dokumentus ir reikalauti papildomos informacijos, įrodančios šeimos (vieno gyvenančio asmens) teisę gauti piniginę socialinę paramą;
- 5) tikrinti šeimos (vieno gyvenančio asmens) gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities tyrimo aktą, kuriuo remdamasi savivaldybė priima sprendimą dėl šeimos (vieno gyvenančio asmens) teisės į piniginę socialinę paramą;
- 6) savo nustatyta tvarka iš savo biudžeto lėšų skirti šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) piniginę socialinę paramą ir kitais šio Įstatymo nenustatytais atvejais (skirti vienkartinę pašalpą, socialinę pašalpą, kompensuoti Įstatyme nenurodytas būsto išlaikymo išlaidas,

kompensuoti didesnio, negu šio Įstatymo yra nustatytas normatyvas, būsto naudingojo ploto šildymo išlaidas, padengti įsiskolinimą už būstą ir kita);

7) atsiradus neaiškumų dėl prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų apie turimą turtą ir gaunamas pajamas arba patikrinimo metu kilus įtarimų, kad yra pateikta neteisinga informacija arba kad ji nuslepia, pareikalauti, kad šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo) deklaruotų turtą ir pajamas Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka;

8) nereikalauti iš piniginę socialinę paramą gaunančios šeimos (vieno gyvenančio asmens) kas 3 mėnesius iš naujo pateikti tų duomenų, kurie iki pakartotinio kreipimosi yra nepasikeitę. Tačiau šie duomenys turi būti pateikiami ne rečiau kaip kartą per metus;

9) neskirti kompensacijų, nutraukti jų teikimą, taip pat teikti jas šio Įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatytu būdu šeimai (vienam gyvenančiam asmeniui), įsiskolinusiai už būsto šildymą, šaltą bei karštą vandenį, sudarius su šia šeima (vienu gyvenančiu asmeniu) sutartį, kurioje numatoma kas mėnesį grąžinti dalį įsiskolinimo.

20 straipsnis. Informacijos teikimas

1. Juridiniai ir fiziniai asmenys pageidaujančių gauti piniginę socialinę paramą asmenų bei jų šeimos narių, kaip jie yra nurodyti šio Įstatymo 3 straipsnyje, prašymu per 7 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos turi šioms asmenims išduoti pažymą apie sumas, kurios buvo išmokėtos per praėjusius 3 mėnesius iki kreipimosi, ir išskaičiuotus mokesčius.

2. Valstybės ir savivaldybių įmonės, institucijos, įstaigos ir organizacijos savivaldybių prašymu turi nemokamai teikti joms informaciją, reikalingą piniginei socialinei paramai skirti.

3. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka savivaldybės turi teikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie jų teritorijose gyvenančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) suteiktą piniginę socialinę paramą.

4. Savivaldybės turi užtikrinti šeimų (vienų gyvenančių asmenų) pateiktos piniginei socialinei paramai gauti informacijos konfidencialumą.

21 straipsnis. Piniginės socialinės paramos lėšos

1. Socialinė pašalpa ir kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams.

2. Piniginei socialinei paramai administruoti skiriama iki 4 procentų socialinei pašalpai ir kompensacijoms mokėti skirtų lėšų.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

PINIGINĘ SOCIALINĘ PARAMĄ GAUNANČIOS ŠEIMOS (VIENO GYVENANČIO ASMENS) PAREIGOS

22 straipsnis. Piniginę socialinę paramą gaunančios šeimos (vieno gyvenančio asmens) pareigos

1. Piniginę socialinę paramą gaunanti šeima (vienas gyvenantis asmuo) privalo:

1) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą prašymo-paraiškos formą pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią šeimos (vieno gyvenančio asmens) teisę gauti piniginę socialinę paramą, bei būtinus piniginei socialinei paramai gauti dokumentus;

2) savivaldybės reikalavimu deklaruoti turtą ir pajamas Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka;

3) sudaryti savivaldybių socialiniams darbuotojams galimybę tikrinti gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą;

4) dalyvauti savivaldybės organizuojamuose visuomenei naudinguose darbuose bei socialinių paslaugų programose.

2. Bedarbiai šeimos nariai (vieni gyvenantys asmenys) privalo vykdyti valstybinių teritorinių darbo biržų sudarytuose individualiuose įdarbinimo planuose numatytus įsipareigojimus.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NETEISĖTAI GAUTOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS IŠIEŠKOJIMAS

23 straipsnis. Dėl gavėjo kaltės neteisėtai gautos piniginės socialinės paramos išieškojimas

Asmenys, nuslėpę ar pateikę neteisingus duomenis, reikalingus piniginei socialinei paramai gauti, ir dėl to neteisėtai gavę šio Įstatymo nustatytą piniginę socialinę paramą, privalo savivaldybei gražinti neteisėtai gautos piniginės socialinės paramos dydžio pinigines lėšas. Jei jie to nepadaro per mėnesį nuo savivaldybės pareikalavimo dienos, neteisėtai gautos piniginės socialinės paramos dydžio pinigines lėšas išieškomos įstatymų nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Dėl savivaldybės ar jos tarnautojo kaltės neteisėtai išmokėtos piniginės socialinės paramos išieškojimas

Dėl savivaldybės ar jos tarnautojo kaltės neteisėtai išmokėtos piniginės socialinės paramos lėšos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka.

DEVINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Savivaldybės sprendimo dėl piniginės socialinės paramos skyrimo apskundimas

Savivaldybės sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Šio Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2004 m. sausio 1 d. patvirtina:
 - 1) prašymo-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti, buities tyrimo akto bei kompensacijų skaičiavimo formas;
 - 2) šeimos (vieno gyvenančio asmens), kuri kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto įvertinimo metodiką;
 - 3) žemės ūkio produkcijos sąlygines vertes;
 - 4) žemės ūkio veiklos pajamų normatyvus;
 - 5) pajamų normą hektarui žemės ūkio naudmenų;
 - 6) asmenų telkimo visuomenei naudingiems darbams tvarką.
2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki 2004 m. sausio 1 d. patvirtina atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvus būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti.
3. Komisija privalomam registruoti turtui įvertinti tvirtina ir kasmet iki gegužės 1 d. pagal savivaldybes (be savivaldybių centrų) patikslina nekilnojamojo turto vidutines rinkos vertes.
4. Savivaldybės iki 2004 m. sausio 1 d. nustato kompensacijų mokėjimo tvarką (kompensacijų mokėjimo būdą, atsiskaitymo su šilumą ir vandenį tiekiančiomis įmonėmis tvarką, įsiskolinimo šioms įmonėms padengimo tvarką ir kita).

27 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymo (Žin., 1990, Nr. 30-74; 1994, Nr. [88-1667](#)) 1 straipsnio 6 pastraipa, 10 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 11 straipsnis;
- 2) Lietuvos Respublikos buto (individualaus gyvenamojo namo) šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui kompensavimo gyventojams, turintiems mažas pajamas, įstatymas (Žin., 1999, Nr. [36-1062](#)).

28 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas, išskyrus 26 straipsnį, įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS